

*Стратегија развоја социјалне заштите општине
Лапово
2023-2028*

ЛАПОВО

Садржај

1.ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР.....	3
2.АНАЛИЗА СТАЊА.....	6
2.1. ОПШТИ ПОДАЦИ.....	6
2.2. ЛОКАЛНА САМОУПРАВА.....	8
2.3. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ.....	9
2.4.ОБРАЗОВНИ СИСТЕМ.....	11
2.5. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА.....	12
2.6. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА.....	13
3. SWOT АНАЛИЗА: ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА.....	14
4. ПРИОРИТЕТНЕ ЦИЉНЕ ГРУПЕ.....	15
5. ВИЗИЈА.....	15
6. ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ.....	16
7. РАЗВОЈНИ ПРИОРИТЕТИ И ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА.....	16
8.РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 4: ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ, ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА.....	17
ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.1:.....	17
Унапредити васпитно-образовни систем у складу са потребама деце, васпитача, родитеља, ученика, наставника и локалне самоуправе.....	17
ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.2:.....	22
Подићи квалитет и разноликост културних садржаја унапређењем капацитета установа и већим укључивањем грађана, нарочито младих у културна дешавања.....	22
ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.3:.....	26
Унапредити ниво услуга социјалне и здравствене заштите.....	26
ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.4.....	31
Унапредити услове за масовније бављење школским, рекреативним, алтернативним и клубским спортским активностима.....	31
9.АКЦИОНИ ПЛАН ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ, ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА 2023-2028	35
10. Оквир за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање.....	40
10.1. Спровођење Стратегије развоја социјалне заштите општине Лапово.....	41
2023-2028.....	41
10.2. Праћење спровођења Стратегије развоја социјалне заштите општине Лапово 2023- 2028.....	41
10.3. Вредновање постигнутих учинака.....	41
10.4. Извештавање о спровођењу и постигнутим учинцима.....	42

1. ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР

Позитивно законодавство релевантно за област социјалне политике и заштите, како на државном тако и на локалном нивоу, у Републици Србији обимно је и обухвата следеће законе:

- Закон о социјалној заштити
- Закон о социјалном становању,
- Породични закон
- Закон о здравственој заштити
- Закон о пензијском и инвалидском осигурању
- Закон о здравственом осигурању
- Закон о основама система образовања и васпитања
- Закон о младима
- Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица
- Закон о равноправности полова
- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености
- Закон о избеглицама
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом
- Закон о заштити података о личности
- Закон о слободном приступу инфомацијама од јавног значаја
- Закон о општем управном поступку као процесни закон
- Закон о планском систему, када је у питању процес планирања у области социјалне заштите
- Закон о локалној самоуправи.

Најважнија установа социјалне заштите на локалном нивоу и један од најважнијих инструмената за вођење социјалне политике локалне самоуправе је Центар за социјални рад (ЦСР). Сви грађани којима је потребан неки облик социјалне заштите морају да се обрате Центру, а сви државни органи и органи локалне власти, као и здравствене и образовне установе, обавештавају Центар када наиђу на особу којој је потребна помоћ друштва.

Према Закону о социјалној заштити, као кључном пропису у овој материји, јединице локалне самоуправе - општина односно град (ЈЛС) за делатности социјалне заштите имају право да саме оснивају установе или их могу поверити другима. Штавише, Центар за социјални рад (ЦСР) једино може бити основан од стране ЈЛС и та установа се може основати за територију једне или више ЈЛС. Истовремено, надлежни орган сваке ЈЛС мора утврдити Програм унапређења социјалне заштите (ПУСЗ) за своју територију. Сам ЦСР има широке надлежности, законом прецизиране, у провођењу поступка за коришћење услуга социјалне заштите и одлучује о правима на разне облике материјалне подршке (новчана социјална помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица итд.). Поред

тога, ЈЛС може предвидети и друге врсте материјалне помоћи грађанима на својој територији (нпр. јавне кухиње). ЦЗСР се, првенствено, финансира из буџета Републике, а Закон прецизира која права и услуге се финансирају из буџета ЈЛС.

Законом о социјалном становању утврђено је да ЈЛС доноси локалну стамбену стратегију у складу са Националном стратегијом социјалног становања и планира буџетска средства за њено спровођење. ЈЛС прописује услове и мерила за решавање стамбених потреба, а може и да оснује непрофитну стамбену организацију ради обезбеђивања услова за социјално становање и коришћење средстава за те намене („стамбена агенција“).

Породични закон је изузетно важан, јер регулише комплетну материју породично-правних односа и заштите права проистеклих из истих. Овде је посебно наглашена улога ЦЗСР, коме је држава поверила те послове јавних овлашћења старатељске заштите (за децу без родитељског старања и одрасла лица лишена пословне способности). Поред тога, Центар има значајна овлашћења у породично-правној заштити, било као орган који самостално спроводи одређене поступке и доноси одлуке, било као саветодавни орган надлежног суда који решава, у парничним или ванпарничним поступцима, у породично-правним стварима односно као орган који има право да буде странка у поступку у таквим поступцима.

Закон о здравственој заштити регулише друштвену бригу за здравље и на нивоу општине односно града. ЈЛС може донети посебне програме ЗЗ, за које није донет посебан програм на републичком нивоу, у складу са својим потребама и могућностима. Одређену врсту здравствених установа оснива локална самоуправа (Дом здравља и апотека) и то у складу са Планом мрежа установа који доноси Влада.

Закон о основама система образовања и васпитања – оснивање одређене врсте установе која обавља делатност образовања и васпитања у надлежности је и јединице локалне самоуправе. Ради се о предшколским установама и основним школама, која ЈЛС оснива у складу са Актом о мрежи таквих установа. Акт доноси Скупштина ЈЛС, на основу критеријума које утврди Влада (а за основне школе и уз сагласност Министарства просвете). ЈЛС може самостално или у сарадњи са другим ЈЛС основати Центар за стручно усавршавање, у складу са законом којим се уређују јавне службе. Инспекцијски и стручно-педагошки надзор над радом установе, као поверени посао, обавља општинска односно градска управа. Више ОУ може организовати заједничко вршење инспекцијског надзора – заједничку просветну инспекцију.

На основу Закона о младима јединица локалне самоуправе је дужна да ради реализације Националне стратегије за младе, утврди локални акциони план за спровођење Стратегије и да у свом буџету обезбеди средства за реализацију плана. Такође, ЈЛС може основати Канцеларију за младе, ради обезбеђења услова за активно укључивање младих у живот и рад друштвене заједнице. Таква канцеларија финансира се из буџета ЈЛС. Надлежни орган ЈЛС одређује услове доделе средстава из свог буџета односно одобравања и праћења реализације пројеката за задовољавање потреба младих на свом подручју.

Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица - даје Центру за социјални рад („орган старатељства“) улогу

саветодавца суда у кривичним поступцима против малолетника односно улогу надзора над извршавањем различитих васпитних мера и других кривичних санкција изреченим од суда.

Закон о равноправности полова налаже поштовање уставних и међународних стандарда и од стране органа ЈЛС.

Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености даје могућност ЈЛС да оснују Локални савет за запошљавање (за подручје једне или више општина). Такође, ЈЛС може усвојити Локални акциони план за запошљавање. Он мора бити усаглашен са Националним акционим планом за запошљавање, који је основни инструмент активне политике запошљавања и усаглашен је са Националном стратегијом за запошљавање. Као једну од мера активне политике запошљавања надлежни орган ЈЛС може утврдити делатности, критеријуме и средства за спровођење јавних радова од интереса за ту територију. Програми и мере активне политике запошљавања финансирају се и из средстава ЈЛС.

Закон о избеглицама поред Комесаријата као посебне државне организације, утврђује и за ЈЛС одређена права и обавезе у обезбеђивању збрињавања и помоћ у интеграцији и повратку избеглица. Тако ЈЛС образује посебна тела ради обављања организационих и других послова везано за избеглице на својој територији, а уз прибављено мишљење Комесаријата одређује и лице за одржавање везе са истим и обављање одређених послова за њега („повереник за избеглице“). ЈЛС учествује, у сарадњи са органима РС и домаћим и иностраним донаторима, у решавању стамбених потреба избеглица, у процесу њихове интеграције. Такође, Центар за социјални рад сарађује са Комесаријатом у смештају посебно рањивих категорија избеглица (стара, инвалидна и болесна лица; малолетници без родитељског старања).

Закон о спречавању насиља у породици у примени је од 01.06.2017. године и њиме се уруђује спречавање насиља у породици и поступање државних органа у спречавању насиља у породици и пружање заштите и подршке жртвама. Циљ му је на јединствен начин уређено и организовано поступање државних органа, што ће довести до хитне, благовремене и делотворне заштите. Надлежни органи су полиција, јавна тужилаштва, судови опште надлежности и прекршајни судови и центри за социјални рад као установе. Овим Законом су јасно дефинисана општа правила поступања, поступања сваког актера заштите тј. органа, начин сарадње група за координацију на нивоу сваке локалне заједнице. Овим законом одређен је надлежни полицијски службеник који заједно са јавним тужиоцем учествује у обезбеђивању заштите жртава насиља у породици. Центар за социјални рад је једна од карика у ланцу заштите жртава насиља у породици, организује збрињавање жртве и друге видове подршке у складу са Породичним законом и Законом о социјалној заштити.

Закон о планском систему – Циљ овог закона је потреба да се успостави ефикасан, транспарентан, координисан и реалистичан систем планирања Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе који покрива све кључне аспекте социјалне и економске развојне политике, регионалног и просторног развоја. Закон поставља основе за оптимално коришћење буџетских средстава, обезбеђење одрживог

раста и развоја Републике Србије, укључујући аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, као и ефикасно спровођење процеса приступања Европској унији. Овим законом се регулише управљање системом јавних политика и средњорочног планирања, врсте и садржина планских докумената које у складу са својим надлежностима, предлажу, усвајају и спроводе учесници у планском систему. Поред тога, законом се регулише и међусобна усклађеност планских докумената, поступак утврђивања и спровођења јавних политика и обавеза извештавања о спровођењу планских докумената.

Закон о локалној самоуправи – Надлежност јединица локалне самоуправе у области социјалне заштите, као и надлежност у области планирања, дефинисана је чланом 20.: стара се о задовољавању потреба грађана у области социјалне заштите; обезбеђује остваривање посебних потреба особа са инвалидитетом и заштиту права осетљивих група; стара се о остваривању и заштити и унапређењу људских и мањинских права и родној равноправности.

2. АНАЛИЗА СТАЊА

2.1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Општина Лапово налази се у централном делу Републике Србије, у северозападном делу Шумадијског округа коме административно припада. Са укупном површином од 5.522 ха, чини 2,3% укупне површине Шумадијског округа, представљајући, по величини, његову најмању општину. Целокупна дужина границе општине износи 40 км. Сама општина окружена је са јужне стране општином Баточина, источне, општином Свилајнац, северне, општином Велика Плана, док се са западне стране граничи са општином Рача. У састав општине Лапово улазе свега два насеља: варошица Лапово и истоимено село.

Прецизније, општина Лапово се налази између 44°08'45" и 44°13'30" северне географске ширине и 21°01'20" и 21°09'30" источне географске дужине (по Гриничу). Удаљена је од Београда 106 км, од Крагујевца 31 км, док је удаљеност од Ниша 129 км.

На територији општине Лапово, по последњем званичном попису, спроведеном 2019. године живи 7095. становника или 2,6% целокупне популације Шумадијског округа. И по овом параметру (броју становника), чини најмању општину поменутог округа.

Просечна густина насељености износи 129 становника по км² - после града Крагујевца највећа је у Шумадијском округу.

Стратегија развоја социјалне заштите општине Лапово
2023-2028

Општина Лапово се налази на 107м надморске висине и лежи у средишњем делу тока Велике Мораве, између њених притока, река Раче и Лепенице, на прелазу алувијалне равни ове реке у ниско побрђе крајњих изданака планине Рудник.

Општина:	Лапово
Адреса:	Његошева 18, 34220 Лапово, Република Србија
Број телефона - централа:	+381 34 853 159
Број факса - централа:	+381 34 853 105
ПИБ:	101888526
Матични број:	7713754
Е-mail:	office@lapovo.rs
Интернет адреса:	www.lapovo.rs
Врста документа:	Стратегија развоја социјалне заштите општине Лапово 2023-2028
Површина општине:	55 km ²
Становништво:	7143
Регистарска ознака:	КГ
Регион:	Шумадија и западна Србија
Округ:	Шумадија

2.2. ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Организација локалне самоуправе општине Лапово успостављена је у складу са Законом о локалној самоуправи, Статутом општине Лапово и другим законским актима и одлукама Скупштине општине Лапово.

У складу са Законом, органи локалне самоуправе општине Лапово су Скупштина општине, председник општине и Општинско веће.

За непосредно спровођење и извршавање закона, општинских и других прописа, као и омогућавање остваривања права грађана, образује се Општинска управа као јединствена служба.

Скупштина општине је представнички орган којег чине одборници. Одборнике бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем, у складу са Законом и Статутом општине Лапово.

Општинско веће је орган који усклађује остваривање функција председника општине и Скупштине општине и врши контролно-надзорну функцију над радом Општинске управе. Броји пет чланова.

Општинска управа дужна је да грађанима омогући несметано остваривање њихових права, обавеза и правних интереса, даје потребне податке и обавештења, пружа правну помоћ, сарађује са грађанима и поштује њихово достојанство.

Општинска управа општине Лапово организована је као јединствена служба са 4 основне унутрашње организационе јединице:

- Служба за скупштинске послове
- Одељење за општу управу и заједничке послове
- Одељење за буџет, привреду и финансије
- Одељење за урбанизам и стамбено-комуналне делатности

Дана 01.12.2016. године завршен је за избор извршиоца за послове канцеларије за локални економски развој. Одлуком СО Лапово ("Сл.гласник РС",БР. 89/15) донета је одлука о оснивању канцеларије.

У локалној самоуправи има 23 запослених на неодређено време и 8 именованих и постављених лица, а квалификациона структура запослених на неодређено време је:

Висока / виша стручна	Средња стручна	Остало
19	3	1

Извор: Локална самоуправа

Управа поседује 33 рачунара, који за приступ интернету користе кабловски интернет преко оптичког кабла, оператера МТС Србија.

Општина Лапово има своју Интернет презентацију која се налази на адреси www.lapovo.ls.gov.rs

Општина има једно јавно предузеће – ЈКСП Морава. Делатност предузећа јесте сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде. Предузеће има 50 запосленог.

2.3. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Након увида у податке из публикације Општине и региони Републике Србије, Републичког завода за статистику, који се односе на период од 2012. до 2019. године, може се констатовати да је углавном приметан пад броја становника општине Лапово. Последњи званични попис из 2019. године, сведочи да је општина Лапово бројала 7095 становника, што је за 4,69% мање у односу на попис спроведен 2002. године, када је имала 8228 становника.

Табела број 1. Преглед броја становника општине Лапово у периоду од 2012. - 2019. године (процена)

Година	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ЛАПОВО	7550	7466	7390	7307	7210	7095

Извор: Републичког завода за статистику

Према проценама Републичког завода за статистику у периоду од 2012. до 2019. године бележи се константан пад становника. Општина Лапово спада у групу малих општина те је уочљива миграција становништва ка већим привредним центрима, пре свега оним у окружењу. На овакав демографски баланс утицала је и природна депопулација као друга, битна компонента демографског процеса.

Структура становништва општине Лапово према старости формирана је директним дејством фертилитета, односно наталитета, а процес старења је, у највећој мери, условљен секуларним падом наталитета. На структуру становништва према старости утицали су смртност у мањој, односно миграције млађег становништва, у знатно већој мери. Према подацима из пописа становништва спроведеног 2011. године, највећи број становника је старости између 55. и 59. година (695), односно 8,87% укупне популације општине. Видљиво је варирање броја становника до 20. године старости.

Посматрајући полну структуру становника (према подацима прузетим из пет пописа), може се уочити већа бројност женске популације сваке пописне године. Према последњем попису из 2011. године, женска популација је за 4,31% бројнија у односу на мушку, док је осталих година, доминација, изражена у процентима, мања, осим 2011. године, када је износила 6,4%.

Табела број 2. Основни континенти становништва у 2019. години

Територија	Укупно становништво		Основни старосни континенти становништва										Очекиван о трајање живота живорођене деце од 2013-2015	
			Радни 15-64		Пунолетни 18 и више		Предшколск и 0-6		Школо – обавезни 7-14		Фертилни 15-49			
	Прос. старост	Индекс старења	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%	М	Ж
ЛАПОВО	45,21	185,5	4655	65,6	6058	85,4	323	4,6	517	7,3	1462	20,6	72,4	78,1
Лапово РАНИЈЕ	44,27	159,6	5026	67,32	6309	84,5	366	4,9	556	7,45	1596	21,38	75,04	77,28

Извор: Републички завод за статистику

Табела број 3. Витални догађаји у општини Лапово

Година	Живорођени		Умрли		Природни прираштај		Бракови	
	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	закључени	разведени
2014.	59	5,6	133	17,6	-74	-12,1	29	3
2015.	54	7,2	111	14,9	-57	-7,7	33	4
2016.	43	5,8	117	15,8	-74	-10,0	23	2
2017.	49	6,7	110	15,1	-61	-8,3	31	1
2018.	48	6,7	139	19,3	-91	-12,6	28	3
2019.	50	7,0	132	18,6	-82	-11,6	39	8

Извор: Републички завод за статистику

Године 2019. бележи се благи пораст броја живорођених, смањен број умрлих и благи пораст природног прираштаја у односу на податке из претходне године

Након увида у податке из публикације Општине и региони Републике Србије, Републичког завода за статистику, који се односе на период од 2007. до 2015. године, може се констатовати да је углавном приметан пад броја становника општине Лапово. Последњи званични попис из 2011. године, сведочи да је општина Лапово бројала 7842 становника, што је за 4,69% мање у односу на попис спроведен 2002. године, када је имала 8228 становника. Према проценама Републичког завода за статистику у периоду од 2011. до 2015. године бележи се константан пад становника. Општина Лапово спада у групу малих општина те је уочљива миграција становништва ка већим привредним центрима, пре свега оним у окружењу. На овакав демографски баланс утицала је и природна депопулација као друга, битна компонента демографског процеса.

Структура становништва општине Лапово према старости формирана је директним дејством фертилитета, односно наталитета, а процес старења је, у највећој мери, условљен секуларним падом наталитета. На структуру становништва према старости

утицали су смртност у мањој, односно миграције млађег становништва, у знатно већој мери.

Према подацима из пописа становништва спроведеног 2011. године, највећи број становника је старости између 55. и 59. година (695), односно 8,87% укупне популације општине. Видљиво је варирање броја становника до 20. године старости.

На основу података преузетих из пописа становништва спроведеног 2011. године, да се уочити доминација урбаног у односу на рурално становништво општине Лапово. Урбано становништво живи у вароши Лапово и чини 94 % укупне популације општине, док у селу Лапово живи 470 становника – 6 %. Сеоску средину прати депопулација услед престанка биолошког обнављања, али и миграција становништва према урбаним и подручјима атрактивнијим за живот и рад. Густина насељености општине је 149,6 ст/км².

2.4. ОБРАЗОВНИ СИСТЕМ

Образовни систем је у надлежности Републике Србије, односно ресорног министарства, а један део послова у надлежности локалне самоуправе. Образовни систем у Србији састоји се од предуниверзитетског образовања (рани развој и предшколско васпитање и образовање, основношколско и средњошколско) и универзитетског образовања (струковне студије – више и високе струковне школе, академске студије – факултети, мастер и докторске студије).

Образовање у Општини Лапово има дугу традицију и обавља се у три установе: ПУ „Наша младост“, ОШ „Светозар Марковић“ и Средња школа.

Табела број 4. Преглед установа за предшколско образовање

Назив институције	Локација	Број васпитача	Број деце корисника		
			До 5 часова	9-11 часова	Преко 11 часова
Установа за децу предшколског узраста „Наша младост“ Лапово	Михајла Пупина бр.2, 34220 Лапово	12 васпитача, 4 медицинске сестре-васпитачи	19	191	

Извор: Локална самоуправа

Табела број 5. Преглед основних школа

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика	Број ученика по разредима							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ОШ ”Светозар Марковић”	Косовских јунака 10, Лапово	32	364	34	32	34	40	64	43	52	65
ОШ ”Светозар Марковић”	Карађорђева 139, Лапово	4	35	8	6	10	11				
ОШ ”Светозар Марковић”	Солунска 113, Лапово	3	37	11	9	16	1				

Стратегија развоја социјалне заштите општине Лапово
2023-2028

СВЕГА		39	436	53	47	60	52	64	43	52	65
-------	--	----	-----	----	----	----	----	----	----	----	----

Извор: Локална самоуправа

Табела број 6. Преглед средњих школа

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика	Број ученика по смеровима/разредима				
				смер	I	II	III	IV
Средња школа	Светозара Марковића 43, Лапово	24	170	Царински техничар	28	28	30	30
				Кувар и конобар	16	16		
				Женски фризер			22	

2.5. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Примарна делатност Центра за социјални рад "Шумадија" базира се на друштвеној и законској обавези у пружању одговарајућих облика, мера и услуга социјалне заштите, лицима у стању социјалне потребе. Непосредна заштита корисника обавља се уз примену начела и метода комплексног социјалног рада.

Општина Лапово права из области социјалне заштите дефинисала је посебним правним актом односно Одлуком о социјалној заштити општине Лапово, која се са Изменама и допунама примењује од 2014 године и представља једну од основа рада Центра за социјални рад на локалном нивоу.

Табела број 7. Преглед установа социјалне заштите

Установа	Пројектован капацитет	Тренутно збрињава	Запослени			
			Помоћн и радник	Стручни радници	Административни радник	остали
Центар за социјални рад "Шумадија" – Баточина За општине Баточина Рача и Лапово, одељење у Лапову	Две канцеларије	Територију општина Баточина, Рача и Лапово	1 хигијеничар	Педагог 1	2 лица са ССС и 2 лица такође са ССС (рачуноводство)	Директор 1
				Правник 1		Социјални радник 2
				Психолог 1		-

Извор: Локална самоуправа

Број корисника услуга социјалне заштите се повећава из године у годину, број корисника новчане социјалне помоћи је све већи, у порасту су и малолетничка деликвенција, насиље у породици, разводи бракова, раскид ванбрачних заједница и повера малолетне деце, поремећени породични односи, као и потребе тајног смештаја у установе социјалне заштите и отварање нових објеката за смештај.

Остали пружаоци услуга социјалне заштите

Агенција Нивеус тим - Агенција за пружање услуга социјалне заштите основана је 2016. године у Горњем Милановцу, поседује решење о испуњености услова за пружање услуге Помоћ у кући одраслим и старим лицима и решење о испуњености услова и стандарда за пружање услуге Лични пратилац детета од Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Агенција остварује одличну сарадњу са свим институцијама и установама на територијама где реализујемо услугу у циљу пружања најадекватније подршке корисницима. Тим који броји преко 300 запослених у преко 30 локалних заједница и професионалности пружа услугу Помоћ у кући и Лични пратилац детета за преко 1500 корисника, а на основу закључених уговора са Општинским/Градским управама. Сви запослени поседују лиценце и акредитоване обуке надлежних институција како би на најадекватнији начин обављали послове за које су и ангажовани. У циљу развоја компетенција, Агенција Нивеус тим реализује акредитоване обуке “Основног програма обуке за геронтодомаћице у пружању услуге Помоћ у кући“ и „Програм обуке за Личног пратиоца детета“.

2.6. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Здравствена заштита грађана Лапова обезбеђује се у оквиру Дома здравља. У установи је у радном односу на неодређено време запослено 50 радника, који здравствене услуге пружају током 24 часа, редовним радом по сменама.

Током ноћи и викендима организовано је дежурство ради обављања непрекидне здравствене заштите у циљу пружања неодложне хитне медицинске помоћи.

Табела број 8. Преглед здравствених установа

Домови здравља	Здравствене станице	Амбуланте (место)	Кадровска структура							
			специјалисти	лекари	стоматолози	дипл. фармацеут-медицински	На специјализацији	Здравствени радници са ВСС	Здравствени радници са ССС	Немедицинско особље
Дом здравља Лапово	/	Лапово	6	4	2	1	2	3	21	11

Извор: Локална самоуправа

3. SWOT АНАЛИЗА: ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Спремност општинске власти и локалне заједнице за унапређење социјалне заштите и здравствене заштите - Дobar геостратешки положај општине и неразуђеност - Дом здравља, Центар за социјални рад и Црвени крст - Школован стручни кадар и спремност за усавршавање - Добра организација у служби у оквиру Дома здравља - Мотивисаност у раду - Адекватно распоређена једнократна средства - Пораст свести локалне заједнице о социјалним проблемима и механизму реаговања на њих - Постојање удружења за помоћ особама са инвалидитетом ЗОРА - Препознато удружења Зора у буџету општине - Дobar пример доступности простора средње школе особама са инвалидитетом - Регулисано одлагање медицинског отпада - Спремност ЛС да ојача одељење ЦСР у Лапову - Постојање пројекта Геронто домаћица - Постојање канцеларије за младе - Постојање пројекта Лични пратилац детета 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољно људских, инфраструктурних и техничких капацитета - Минимална општинска средства за социјалну заштиту - Повећан број случајева насиља у породици, малолетне делинквенције, развода - Неодрживост појединих услуга пројектног принципа - Велике миграције младих - Несразмерно издвајање средстава из буџета општине за удружење ЗОРА у односу на друге организације цивилног друштва - Неадекватан простор и техничка опремљеност за рад удружења ЗОРА - Непостојање архитектонских решења за особе са инвалидитетом за приступ установама - Недоступне здравствене услуге за жене и децу са инвалидитетом (рехабилитација, педијатрија, гинекологија) - Изолованост и стигматизација особа са инвалидитетом и њихових породица од стране заједнице - Неадекватна повезаност и опремљеност одељења ЦСР Лапово (интернет, база података, умреженост) - Недовољна информатичко-техничка едукација стручних радника Центра - Повећање броја корисника социјалне заштите - Велики пораст самачких домаћинства - Непостојање установа за трајни смештај корисника (дом за стара лица, прихватилишта итд.) - Пораст броја корисника новчане надокнаде - Непостојање довољно волонтера за рад ЦК - Недовољно развијена међусекторка сарадња (образовање, здравство и социјална заштита) - Недостатак капацитета / кадра за писање предлога пројеката - Пораст хроничних, незаразних обољења (дијабет, карцином) - Неадекватна техничка опремљеност (ултра звук) - Недовољна техничка и кадровска опремљеност (за обављање цитолошких гинеколошких прегледа) - Недостатак консултативних прегледа / специјалиста

	<ul style="list-style-type: none"> - Низак ниво свести о значају превенције и превентивних прегледа - Недовољни капацитет за превоз пацијената за дијализу и зрачне терапије у КЦ Крагујевац
Шансе	Претње
<ul style="list-style-type: none"> - Доступност националних и ЕУ фондова. - Процес ЕУ интеграција - Индустијске зоне на главним транспотним правцима (друмским и железничким) - Међуопштинска сарадња, укључивање у реализацију регионалних/међуопштинских пројеката - Повећање енергетске ефикасности - Јачања грађевинског сектора 	<ul style="list-style-type: none"> - Неповољна финансијска ситуација - недостатак средстава - Светска економска криза - Одлив радно способног становништва - Нерешени имовинско правни односи - Недовољно развијена сарадња са републичким институцијама - Енергетска неефикасност - Неконтролисано загађивање (земљиште, вода, ваздух)

4. ПРИОРИТЕТНЕ ЦИЉНЕ ГРУПЕ

На основу обављене анализе стања и положаја грађана у области социјалне заштите и у складу са национално важећим документима из ове области општине Лапово, утврђују се следеће приоритетне циљне групе са којима ће се бавити овај стратешки документ:

1. Стара лица
2. Особе са инвалидитетом
3. Деца и млади
4. Породица
5. Сиромашни и незапослени
6. Роми
7. Избегли и интерно расељени, повратници по Уговору о реадмисији.

5. ВИЗИЈА

Општина Лапово је општина са убрзаним привредним развојем, базираним на природним потенцијалима и повољном геостратешком положају.

Директан приступ Коридору 10 и пролаз међународне железничке пруге Београд - Скопље – Атина, основне су предности општине Лапово за ефикасно спровођење политике привлачења нових инвестиција, проширење постојећих привредних зона, развој предузетништва, и стварање туристичких потенцијала.

Развијена комунална инфраструктура уз ефикасну локалну самоуправу и грађане са високо развијеном еколошком свести, унапређују квалитет ове здраве животне средине.

Лапово, као општина која има развијен образовни систем у функцији друштвеног развоја, са повећаним нивоом запослености, развијеним културним и спортским садржајима и унапређеним нивоима услуга социјалне и здравствене заштите, је пожељна Општина за живот грађана.

6. ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Јасно и прецизно су постављени принципи и вредности на којима почива Стратегија:

- Доступност услуга корисницима – Обезбеђење услова и развијање услуга, тако да грађани своје потребе приоритетно задовољавају у средини у којој живе и да сваком појединцу подједнако буду приступачне услуге;
- Партиципација корисника – Обезбеђење учешћа корисника у доношењу одлука о начину задовољавања њихових потреба, одговорности за избор и коришћење сопствених потенцијала, пружање подршке кориснику за активирање потенцијала за самостално задовољавање потреба, продуктиван живот у заједници и предупређење зависности од социјалних служби;
- Одрживост и континуитет пружања услуга – Развијање разноврсних услуга у оквиру јавног, невладиног и приватног сектора. Кориснику се благовремено пружа могућност коришћења одговарајуће услуге, у континуитету и потребном трајању;
- Најбољи интерес корисника – Развијање и пружање услуга које су у највећем степену усаглашене са потребама корисника, уз поштовање људских права и достојанства;
- Сензибилисана средина и корисници – Стварање система перманентног информисања и едуковања грађана о правима из области социјалне и породично – правне заштите, система услуга социјалне заштите на локалном нивоу, сензибилисање шире популације на идеју инклузије свих категорија грађана с тешкоћама у развоју, са инвалидитетом, маргинализованих група и стварања једнаких шанси за све;
- Развојни приступ – Неопходно је да услуге прате потребе грађана и да се периодично евалуирају и анализирају како потребе тако и ефекти подршке, јер систем социјалне заштите треба да буде флексибилан, због потребе брзог мењања и давања одговора на потребе конкретних људи, чланова заједнице.

7. РАЗВОЈНИ ПРИОРИТЕТИ И ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА

Развојни приоритети су јаснији и конкретнији у односу на визију. Заснивају се на резултатима SWOT анализе и суштински потичу из Визије.

Код избора развојних приоритета водило се рачуна о следећим питањима:

- Да ли се приоритет односи на специфичности друштвено-економског и политичког окружења?

- Да ли приоритет логично проистиче из Визије?
- Какав је утицај тако дефинисаног приоритета на решавање проблема?
- Који је рок постављених приоритета?

Приоритетни циљеви су формулисани декомпоновањем приоритета и јасно су повезани са његовим кључним елементима.

Приоритетни циљеви представљају мост између широко дефинисаних приоритета и уже дефинисаних мера за остварење циљева. Посебно су битни јер дају основне смернице за касније дефинисање стратегија и програма.

Приоритетни циљеви су везани за резултате SWOT анализе и у комбинацији са кључним сегментима развојног приоритета, дају одговор на питање ШТА урадити ради достизања постављеног развојног приоритета.

Мере представљају конкретне акције везене за достизање приоритетних циљева. Оне су мерљиве и дате су са јасно постављеним индикаторима што омогућава праћење нивоа реализације Стратегије и спровођење евентуалних корективних активности, што се врши на нивоу средњерочног планирања.

У Плану развоја општине Лапово 2022-2028 дефинисано је 4 развојних праваца, 12 приоритетних циљева и 37 мера:

Развојни правац 1: Привреда – предузетништво,

Развојни правац 2: Пољопривреда - рурални развој и туризам,

Развојни правац 3: Инфраструктура и заштита животне средине

Развојни правац 4: Друштвене делатности (култура, образовање, спорт, млади, здравство и социјална заштита).

У наставку ће се приказати развојни правац 4, који се односи на друштвену делатност, здравство и социјалну заштиту.

8.РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 4: ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ, ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.1:

Унапредити васпитно-образовни систем у складу са потребама деце, васпитача, родитеља, ученика, наставника и локалне самоуправе

Образовање у Општини Лапово има дугу традицију и обавља се у три установе: ПУ „Наша младост“, ОШ „Светозар Марковић“ и Средња школа.

Установа за децу предшколског узраста „Наша младост” Лапово свој васпитно-образовни рад обавља на једној локацији. Са постојећим обухватом деце (210) искоришћеност васпитног особља је 100%.

Основношколским образовањем бави се ОШ ”Светозар Марковић” са три локације школе у Лапово Вароши, са укупно 436 ученика.

У средњем образовању ради Средња школа у Лапову са 7 одељења. Делатности за које је Средња школа верификована су: економија, право, администрација; остала делатност личних услуга; туризам, трговина, угоститељство, а од 2021/22 и саобраћај. У Средњој школи се образују ученици на смеровима царински техничар, кувар и конобар.

Образовна структура профила је промењена увођењем нових профила за упис у школску 2021/22. годину из подручја рада Саобраћај: возовођа и кондуктер у железничком саобраћају. Процена је да ови нови трогодишњи профили, као и царински техничар, у потпуностима одговарају потребама Лапова и обезбеђују потребан кадар за нова радна места.

На свим нивоима образовања потребно је унапређење просторних капацитета и инфраструктуре, боља техничка опремљеност и наставна средстава, за стварање свеобухватно бољих услова за рад и боравак у васпитно образовним установама. Као највећа слабост на нивоу целокупне заједнице оцењена су неповољна демографска кретања (одлазак младог и образованог кадра у веће градове). Стога је потребно у свим сегментима друштвено економског развоја, па тако и у систему образовања, планирати мере које ће допринети стварању бољих услова и мотивације за останком у локалној заједници.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Број нових реконструкција, санација и адаптација објеката васпитно-образовних институција	3	9
Број уређених простора око школа и вртића	3	3 нова
Број нових издања у школским библиотекама	0	100
Број нових отворених школских игралишта	0	2
Број опремљених кабинета новим наставним средствима	2	Најмање 5

Мера: 4.1.1 . Унапређење инфраструктурних капацитета васпитно-образовних институција

У циљу унапређења услова за васпитно-образовни рад, приоритети су решавање основних инфраструктурних проблема и обезбеђење адекватног простора. Акцент се ставља санације и реконструкције, као и прикључење Средње и основне школе на канализациону мрежу

У случају предшколске установе „Наша младост“ приоритет је уређење простора око вртића (адаптација атријума, опремање дворишта и замена оградe), што је дефинисано у документу Развојног плана установе кроз развојни циљ: „Обезбедити физичку и социјалну средину која подстиче учење и развој деце“. У домену инфраструктуре, очекује се употребна дозвола за спортску халу. Школа може од Министарства да добије средства за запошљавање особе за одржавање спортске хале, али потенцијални проблем је управљање халом, тј. позиција менаџера. У наредном планском периоду потребно је наћи модел за решавање овог проблема.

Поред тога, важно је обезбедити квалитетну мрежу за брзи интернет. Школе су повезане и опремљене комплетном унутрашњом мрежом, али недостаје спољна мрежа која иде од средње школе.

Активности/ пројекти:

- Адаптација атријума вртића
- Опремање дворишта вртића материјалима у складу са новим основама - „Године узлета“, септембар 2022. година
- Замена целокупне оградe дворишта вртића ка фудбалском игралишту
- реконструкција канализационо-водоводне мреже предшколске установе
- реконструкција тоалета за запослене и децу у предшколској установи,
- замена столарије у предшколској установи;
- Радови на објектима основне школе: санација кровова у оба одељка (урађен је пројекат и послат Министарству); санација подова; санација дворишта и оградe
- Реконструкција и енергетска санација објекта ОШ „Светозар Марковић“, објекта број 4. (потребна је обнова Решења, које је истекло у јулу 2021. године)
- инфраструктурно решење за прикључење Средње школе на оптички кабл.
- прикључење Средње и основне школе на канализациону мрежу
- изградња отвореног школског игралиште са свом потребном опремом и по свим стандардима у средњој и основној школи. Урађена је пројектно-техничка документација за средњу школу, док за објекте основне школе није урађена.
- поправка оградe око централне школе, школско-спортске хале и одељцима о.ш; постављање заштитне оградe око школско-спортске хале и озелењавање дворишта,
- постављање справа у функцији дечијег игралишта,
- постави видео надзор у централној основној школи
- адаптација кабинета Средње школе за природне науке за потребе наставе нових смерова

- Запошљавање особе за одржавање спортске хале. Дефинисање модела за управљање халом - менаџер.

Одговорна страна: Општина Лапово

Процењена вредност: 500 000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Лапово, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2028. годин

Мера: 4.1.2. Стварање услова за виши квалитет наставе и ваннаставних активности на свим нивоима образовања

У претходном периоду у општини Лапово постигнути су добри резултати на пољу усклађивања образовних профила са потребама локалне привреде, а самим тим и могућности запошљавања младих. Као нов профил у Средњу школу уведен је Царински техничар. Ученици који похађају овај профил свакодневно путују до школе, јер у Лапову не постоји ученички дом. Могућности за успостављање дома су мале, а повољан простор зграде „Првог маја“, још увек нема услове за пренамену, јер не постоји пројектно-техничка документација, иако су имовинско власнички односи решени.

Успостављање организованог превоза за ученике је проблем, јер је све мањи број ученика, тј. нема довољног броја за организован превоз. Проблем се нарочито односи на Одељак 4. Истовремено, нема јавних линија међу општинама из којих гравитирају ученици, док је неопходан међуградски због разуђености територије са које долазе ученици. *Потребно је поновити иницијативу за успостављање организованог превоза.*

У циљу прилагођавања образовних профила потенцијалима општине и потребама тржишта рада уместо фризера, уведени су профили возовођа и кондуктер у железничком саобраћају. За возовођу није био довољан број ученика. Наизменично ће бити уписиван кондуктер и кувар-конобар за које је увек велико интересовање, јер је висок проценат запошљавања. *Потребно је појачати промоцију, јер у време пандемије Ковид 19 нови профили нису били промовисани због епидемиолошке ситуације и ограниченог приступа школама.*

Опремање новим наставним средствима за квалитетно извођење наставе:

- набавка нових наставних средстава за квалитетно извођење наставе (кабинетска настава: биологија, хемија – опрема дефинисана у развојном плану).
- набавка рачунара за кабинет информатике
- набавка књига за библиотеку у свим школама
- потребно је на годишњем нивоу
- допунити библиотечки фонд и у основној и у средњој школи новим насловима везаним за сваки предмет- по 100 књига. У основној школи и за млађе и за старије разреде а у средњој и за општеобразовне предмете и за стручне предмете са свих профила.
- набавка беле табле за сваку учионицу – 25.

У складу са опремањем савременијом технологијом, потребно је посебну пажњу посветити и обукама за коришћење опреме и програма, нарочито у области ИКТ. Поред тога, планира се оспособљавање и оснаживање кадрова за учешће у пројектима националних министарстава, међународних донатора и ЕУ (нарочито Ерасмус +)

У домену кадрова, потребно је ангажовање медицинске сестре - васпитача у предшколској установи за рад у мешовитој јасленој групи деце.

Потребна је континуирано одржавати сарадњу школа са социјалном службом (ЦСР), у складу са могућностима центра. Један од важних пројеката у оквиру ове сарадње је *оснивање Удружења наставника и родитеља у сврху едукације родитеља на теме подизања мотивације деце за учење (нарочито на нивоу средње школе).*

Ова мера обухвата и реализацију мера и активности из локалног акционог плана за интеграцију рома, које се односе на унапређење образовања и васпитања ромске деце и младих на свим нивоима образовања.

Одговорна страна: Општина Лапово

Процењена вредност: 80.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Лапово, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2024. године

Мера: 4.1.3. Промовисање квалитетног васпитно образованог рада

Мера подразумева континуирано планирање и организацију манифестација које директно промовишу квалитетан васпитни и образовни рад, не само са децом, већ и са родитељима, затим оснаживање сарадње између институција и додатне едукације.

Веома важно је континуирано унапређење рада са децом и ученицима са сметњама у развоју, како унапређење знања и вештина васпитача и наставника, тако и обезбеђење техничких и наставних средстава, као и асистената у настави.

Током периода пандемије Ковид 19, многе манифестације нису организоване због ограничавајућих околности, стога је осим ревитализације манифестација потребно у континуирано обогаћивати њихове садржаје. То су манифестације које подразумевају сарадњу више институција из сектора образовања и васпитања, културе, спорта и Центра за социјални рад, као и директно укључивање деце, ученика и наставника, а главне су: ускршњи вашари, Растимо уз плес, пријем предшколаца, испраћај предшколаца и Новогодишњи вашар.

За квалитетан васпитно образовни рад веома је важна комуникација и сарадња са родитељима по питањима која су веома важна за правилан развој деце и превазилажење проблема који су специфични за различите узрасте. Зато се планира континуирана сарадња између школа и Центра за социјални рад у организовању консултација са родитељима у циљу решавања друштвених и образовних проблема који се јављају код

ученика, као што су вандализам, неправилан раст и развој и отуђеност због прекомерног коришћења Интернета и разних облика дигиталне и виртуелне комуникације.

Пројекти у плану:

- Унапреди своје знање и вештине
- Центар за радну и професионалну оријентацију
- Омладински клуб
- Стално стручно усавршавање наставника, васпитача и стручних радника у свим образовним установама
- Повећање компетенција наставника, васпитача и стручних сарадника
- Помоћ и рад са децом и ученицима са сметњама у развоју

Одговорна страна: Општина Лапово

Процењена вредност: 110.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Лапово, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2028. године

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.2:

Подигнути квалитет и разноликост културних садржаја унапређењем капацитета установа и већим укључивањем грађана, нарочито младих у културна дешавања

У општини Лапово постоје две установе културе - Културно-туристички центар „Стефан Немања“ Лапово и Општинска библиотека “Слово”.

Понуда културних дешавања заснива се на музичким, биоскопским и позоришним представама, уз туристичка дешавања. Богату културно-историјску баштину углавном чине споменици посвећени историјским дешавањима на простору општине и њене околине.

Међународне манифестације које се редовно одржавају су: Међународна изложба „Град музеј железница Лапово“, Ликовна колонија УЛУ “Светлост“, годишњи концерт музичке школе „Божидар Трудић“ и културно-туристичка манифестација „Вину у част“ посвећена пољопривредницима, винарима, виноградарима, али и песницима и сликарима.

Сви културно образовни програми се реализују у простору КТЦа. За уређење и унапређење просторних капацитета КТЦа проблем представља имовинско-правно питање, јер је део простора (бина) у приватном власништву.

У претходном периоду постигнут је помак у развоју програма и понуде културног центра, међутим, отежавајућу околност представља мали број радника у односу на проширу понуду и активности, као и генерално недовољна финансијска средства која се

издвајају из буџета за развој културе, укључујући и смањење средстава на позицији 423 (услуге по уговору са које се исплаћују сва дешавања и рад са свим актерима у културном животу). Присутно је више проблема у домену просторних и техничких услова у установама културе (прокишњавање галерије, недостатак простора за књиге у библиотеци, недовољно коришћење нових технологија и недостатак интернет библиотеке, недостатак Фонда књижевне грађе и др.) Уз решавање ових недостатака и проблема, потребно је појачати међусекторску срадњу и промоцију културе, уз успостављање централне културне манифестације општине Лапово, која би осим промоције културе допринела и развоју туристичке понуде општине.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Број отворених простора за културне активности	0	2
Број кампања/промоција за подизање свести становништва о значају културног наслеђа и савременог стваралаштва – на годишњем нивоу	0	2
Фонд књижевне грађе	30 000	Увећан за најмање 100%
Број чланова библиотеке	800	Увећан за 30%
Број новокреираних културно-уметничких садржаја	0	Најмање 3 до 2028. године
Број нових културно-уметничких манифестација	4	Најмање 1 нова

Мера: 4.2.1 . Унапређење просторних и техничких капацитета објеката културе

Иако мала општина, Лапово има богат културни програм и манифестације које се редовно одржавају. Културни програми се обогаћују упркос проблемима просторне и техничке природе. Зато је у наредном планском периоду потребно обезбедити средстав за унапређење инфраструктурних и техничких услова у установама културе, како би се број и квалитет културних програма у континуитету одржавао и унапређивао. У основи више проблема је нерешени имовинско-правни односи КТЦ Стефан Немања, што даље онемогућава многе радове. Основни проблеми установа културе су:

- недостатак већег простора за организовање културних програма у библиотеци, простора за смештај полица за књиге и осталу грађу; недостатак депоа/ магацина,
- Неадекватна просторна решења (недостатак прозора - објекат је изграђен тако да средишња, највећа просторија нема прозоре, само окна и неколико мањих прозора), стара столарија
- Недостатак адекватног затвореног простора за културне активности
- Недостатак позорнице за одржавање манифестација на отвореном – потенцијал је локалитет Јовачина чесма за позорницу

- Недовољна искоришћеност капацитета сале КТЦ
- Сала са позорницом КТЦ нема опремљену гардеробу,
- Недостатак продајно-изложбеног простора за традиционалне производе (сувенирница)
- Галеријски простор је неприступачан осетљивим групама (налази се на 2. спрату)
- Недовољно простора за редовне активности ликовних уметника
- Недовољно опреме за КУД Лапово (народне ношње)
- Недовољно финансијских средстава за издавачку делатност библиотеке
- Од два котла који греју биоскопску салу један је неисправан, потребна је замена.

Додатни и основни проблем представљају нерешени имовинско власнички односи, услед чега не може да се уради пројекат.

Пројекти и активности:

1. Унапређење библиотечко-информационе делатности
2. Изградња и опремање гардероба КТЦ-а
3. Мобилна сцена за извођење културних програма
4. Бина на отвореном на локацији Јованчина чесма
5. Набавка адекватног кино-пројектора за рад биоскопа
6. Уградња лифта и приступне рампе у КТЦ
7. Уређење партера иза КТЦа
8. Привођење намени железничког (поштанског) вагона који стоји код блока 1 за потребе ликовних уметника и за децу из вртића
9. Постављање брвнара

Одговорна страна: Општина Лапово

Процењена вредност: 450.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Лапово, Министарство културе, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2028. године

Мера: 4.2.2. Популаризација културе кроз креирање културних програма у складу са потребама публике и већу укљученост младих

У оквиру мера популаризације културе и уметности једна од основних активности је истраживање културних навика и потреба становника / нарочито младих, које се треба периодично, тј. редовно понављати. На основу анализе потреба могуће је наставити планирање културних програма у складу са потребама публике, тј. приближавање програма одређеним циљним групама. За анимирање становништва осим тога важно је пронаћи начин да се разбију предрасуде о културном животу појединца и да се значајно унапреди информисање становништва.

За креирање културног садржаја општине Лапово планирају се следеће акције:

- Објављивање публикације у области библиотечко-информационе делатности
- Амфитеатар
- Лапово кроз векове – ВРЕМЕПЛОВ
- Одржавање међународне ликовне колоније
- Континуирано унапређење рада са децом у оквиру библиотеке

За анимацију у култури општине Лапово планирају се следеће акције: кампање за подизање свести о значају очувања културног наслеђа, унапређење информисања становника о културним програмима, континуирано организовање и промоција културних и културно-туристичких манифестација.

Општина ће обезбедити подршку у спровођењу кампања, пре свега активним удружењима и клубовима, као што су: удружење „Моравске шаренице“, удружење ликовних уметника, књижевни клуб, активно културно-уметничко друштво и удружење УБНОР. Такође се планира издвајање средстава за реализацију мера и активности из локалног Акционог плана за интеграцију Рома, које се односе на промоцију и неговање ромске културе.

У оквиру унапређења информисања становника Лапова о културним програмима и дешавањима, једна од најважнијих активности је сређивање сајта општине и сегмента који се односи на ту врсту догађаја и актуелности.

Уз континуирано организовање и промоција културних и културно-туристичких манифестација у општини Лапово, важно је обезбедити и уредити отворени простор за одржавање културних програма и манифестација.

Једна од важнијих иницијатива у новом планском периоду је ревитализација угашене манифестације *Женидба Краљевића Марка*, која се раније одржавала на Покладе - Бела недеља) – Потребан је опис са режисерским решењем да се манифестација поново успостави.

КТЦ ће у годишњи програм уврстити и ову манифестацију са испланираним активностима и мерама безбедности. Носилац манифестације биће КТЦ, а општина ће обезбедити финансијска средства.

Одговорна страна: Општина Лапово

Процењена вредност: 80.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Лапово, Министарство културе, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2028. године

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.3:

Унапредити ниво услуга социјалне и здравствене заштите

Општину Лапово карактерише изражена депопулација становништва због велике миграције младих. На основу економских показатеља општина Лапово је сврстана у другу групу развијености општина у Србији. На квалитет услуга социјалне и здравствене заштите у општини Лапово неповољно утичу фактори као што су недовољни људски, инфраструктурни и технички капацитети, као и минимална општинска средства која се издвајају за социјалну заштиту. Као највећи проблем издавају се повећан број случајева насиља у породици, малолетне делинквенције, развода, повећање броја корисника социјалне заштите и немогућност остварења консултативних прегледа од стране специјалиста. С друге стране, осим организације Црвеног крста у општини Лапово активна су удружења грађана која значајно доприносе побољшању квалитета живота угрожених и маргинализованих група, као и особа са инвалидитетом, као што су удружење Зора и Коло српских сестара. У циљу унапређења услуга социјалне и здравствене заштите и квалитета живота становника Лапова и у спрези са активностима установа, потребно подржавати у континуитету рад ових организација.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Број нових услуга социјалне заштите	2	2 нова
Број нових едукативних садржаја из здравствене заштите	0	1 годишње
Број нових едукативних садржаја из социјалне заштите	3	2 нова годишње
Обезбеђено возило за ЦСР	0	до 2028. године
Опремљен пословни простор ЦСР	немају	100% до 2025. године
Уклоњене архитекторске баријере за особе са инвалидитетом за приступ установама	нема	100% до 2028. године
Обезбеђен магацински простор за Црвени крст	нема	до 2025. године
Обезбеђен радни простор за удружења у области соц. заштите	нема	до 2023. године
Технички опремљен Дом здравља за обављање цитолошких гинеколошких прегледа	нема	100% до 2024. године
Набављени апарати за електролите (Na и K) и микроскопа за ДЗ	нема	100% до 2024. године

Обучени кадрови за коришћење постојећих УЗ апарата	нема	до 2024. године
Обезбеђена нова санитарска возила	2	2 нова до 2025. године
Изградња гаража за возила ДЗ	0	До 2025. године

Мера: 4.3.1 Унапређење просторних и техничких капацитета за реализацију услуга здравствене и социјалне заштите на територији општине

Да би се квалитет услуга социјалне и здравствене заштите у општини Лапово одржавао и у континуитету унапређивао потребно је проширити и унапредити постојеће инфраструктурне и техничке капацитете, како установа социјалне и здравствене заштите, тако и организација и удружења која својим активностима значајно доприносе квалитету живота посебно осетљивих група грађана. С аспекта корисника услуга, потребно је обезбедити једнаку приступачност услуга, путем просторних и техничких решења. Неке од приоритетних активности у области инклузије и равноправне доступности услуга су:

- Опремање пословног простора Центра за социјални рад у улици Његошева 25 рачунарском/ техничком опремом за потребе самосталног Центра
- Обезбеђење адекватне повезаности и опремљености одељења ЦСР Лапово (интернет, база података, умреженост)
- Уклањање архитектонских баријера за особе са инвалидитетом за приступ установама
- Изналажење решења за доступност простора ЦСР за старију популацију и људе са здравственим проблемима
- Обезбеђење магацинског простора за Црвени крст - Изградња и опремање магацинских простора
- Обезбеђење простора за удружења грађана за складиштење донација за угрожене грађане
- Обезбеђење радног простора за удружења која се баве посебно осетљивим грађанима, корисницима услуга социјалне заштите и особама са инвалидитетом

У области здравствене заштите потребно је допринети бољој техничкој опремљености, што је у домену надлежности локалне самоуправе, и то у следећим аспектима:

- Техничко опремање Дома здравља за обављање цитолошких гинеколошких прегледа
- Набавка апарата за електролите (Na и K) и микроскопа
- Обезбеђење кадра за коришћење постојећих ултразвучних апарата – обука за коришћење (постоје 3 ултра звука, али нису довољно искоришћена због необучености запослених)
- Повећање капацитета за превоз пацијената за дијализу и зрачне терапије у КЦ Крагујевац
- Обезбеђење нових санитарских возила, због дотрајалости постојећих
- Изградња гараже за возила Дома здравља у Лапову

Капитални пројекат у оквиру ове мере је Реконструкција Дома здравља Лапово, из средстава Министарства здравља Републике Србије, чији почетак је планиран за почетак 2022. године. Вредност радова 1 391 101,00 евра.

Одговорна страна: Општина Лапово

Процењена вредност: 1 500 000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Лапово, Министарство здравља, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2028. године

Мера: 4.3.2. Увођење нових услуга социјалне и здравствене заштите и унапређење доступности постојећих

Адекватно пружање услуга здравствене и социјалне заштите отежано је услед постојања различитих чинилаца:

- Велики број старих који живе сами
- Недостатак лекара специјалиста различитијих специјалности (условљено Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012 - др. правилник, 119/2012 - др. правилник, 22/2013 и 16/2018)
- Недовољно људских капацитета у установама заштите
- Повећан број случајева насиља у породици, малолетне делинквенције, развода
- Пораст хроничних, незаразних обољења (дијабет, карцином)
- Низак ниво свести становништва о значају превенције и превентивних прегледа
- Недовољно развијена међусекторка сарадња (образовање, здравство и социјална заштита). Иако постоје добри примери међусекторске сарадње потребно је одржавати континуитет и додатно је развијати упркос ограниченим капацитетима установа (недовољан број кадрова је основни разлог).

Једна од основних отежавајућих околности је непостојење самосталног Центра за социјални рад. Формирање самосталног ЦСР би решило многе проблеме, али је процедура отежана због близине општине Баточина и малог број становника општине Лапово. ЦСР нема своје возило ни довољно стручних радника са лиценцом „водителј случаја“.

Планиране активности и пројекти:

- Помоћ, подршка и брига о старим лицима, на основама сарадње са Нивеус тимом
- Оснивање Центра за породичну терапију
- Развијање услуге личног пратиоца детета
- Израда социјалне мапе Лапова
- Покретање иницијативе за специјализацију интерне медицине

Због близине ауто пута и транзиције, Лапово је својевремено добило специјализацију интерне медицине и опремање (рендген). Због изражене потребе, потребно је поново покренути ову иницијативу.

За помоћ, подршку и бригу о старим лицима постоји потреба за још најмање 2 геронто домаћице (реализација у сарадњи са Нивеус тимом), јер постоји велика потражња од стране корисника. За 2 гетонто домаћице, стручног радника и администрацију потребно је издвајати је 180 000,00 динара на месечном нивоу.

За услугу личног пратиоца Центар за социјални рад има потреба за 8 деце.

Потребне услуге породично-правне заштите за подизање свести о родитељству и браку (психотерапеур, социјални радник, психолог).

У општини Лапово услед демографске структуре становништва, тј. великог броја старих лица постоји потреба за оснивање дома за старе у социјалној потреби и Прихватилишта за стара лица.

У циљу квалитетнијег планирања и постизања бољих ефеката услуга социјалне заштите, једна од основних активности је израда Социјалне мапе општине Лапово. Иако постоје подаци о корисницима социјалних услуга, потребно је направити свеобухватну базу података социјалне мапе, што ће омогућити и ефикасније умрежавање релевантних институција за интегрисану помоћ и подршку корисницима. У општини Лапово је евидентирано 58 породица корисника ЦСР за новчану социјалну помоћ који су корисници и услуга Црвеног крста.

У општини Лапово изражена је добра и врло активна сарадња Кола српских сестара са Црвеним крстом и Центром за социјални рад, што знатно унапређује квалитет услуга према осетљивим групама становништва. Ова организација међутим дуже време ради у приватним просторима; нема простор за састанке, лагеровање хуманиратних помоћи, чување архиве и документације и сл. Потребно је одредити простор за рад Кола српских сестара.

Иницијативе удружења Коло српских сестара које ће се реализовати уз подршку локалне самоуправе:

- Безбедно коришћење игралишта за децу са проблемима у развоју – потребно је да пар пута недељно неко од стручних спортских радника пропрати коришћење овог игралишта од стране ове деце.
- 17 година се одржава манифестација „Материце“ у Дому културе. Окупљају се све школе у општини са свом децом која учествују у програму. За ову манифестацију потребно је обезбедити континуирану подршку, како у реализацији и са социјалног аспекта, тако и за промоцију традиционалних културних вредности.
- „Посна трпеза“ манифестација за Бадње вече у организацији КСС
- Подршка породицама самохраних очева (3 породице)
- Изградња спомен плоче са именима палих жртава и садња 79 стабала

- Стаза здравља или меморијална стаза на општинском терену (стазе за пешачење или вожњу бицикле за побољшање квалитета живота и здравља у Лапову)

Потенцијалне иницијативе:

Израда идејног пројекта за изградњу објекта за рад удружења и установа социјалне заштите са територије општине Лапово.

Оснивање социјалног Фонда општине за бригу о социјалну угроженим породицама и појединцима.

Одговорна страна: Општина Лапово

Процењена вредност: 100 000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Лапово, Министарство здравља, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2028. године

Мера: 4.3.3. Континуирана едукација у установама социјалне и здравствене заштите

Дом здравља у Лапову ће у наредном периоду, добити могућност коришћења специјалистичке услуге интерне медицине (због најбољег студента – дипломца, која је изразила жељу за ову врсту специјализације). Иначе, због малог броја становника општине Дом здравља нема услова за добијање осталих специјализаната.

Основни проблеми:

- Недовољно људских капацитета
- Неодрживост појединих услуга пројектног принципа
- Непостојање довољно волонтера за рад Црвеног крста
- Недовољно развијена међусекторка сарадња (образовање, здравство и социјална заштита)
- Недостатак капацитета / кадра за писање предлога пројеката
- Недовољна кадровска оспособљеност (за обављање цитолошких гинеколошких прегледа)
- Недостатак консултативних прегледа / специјалиста
- Низак ниво свести о значају превенције и превентивних прегледа

У складу са идентификованим проблемима, кључне активности које су дефинисане за овај плански период, а за које општина има надлежности и могућности реализације су појачане едукативне и промотивне активности. Ограничен и недовољан број стручних кадрова може се у извесној мери надоместити континуираном едукацијом постојећих кадрова и појачаном међусекторском и међуресорном сарадњом која је иначе врло заступљена у општини, али услед ограничених кадрова потребно је континуирано идентификовати кључне области и теме за наставак сарадње у циљу што бољих и одрживих ефеката. Рад на едукацији и подизање свести становништа, допринеће бољој

превенцији болести и бољој искоришћености постојећих услуга социјалне заштите, а такође је могуће усмерити кампање и ка мотивисање волонтера за рад Црвеног крста.

Пројекти из претходног планског периода, који остају у плану за реализацију у овом планском периоду:

1. Едукација жена из области превенције карцинома дојки
2. Стварање услова за упућивање лекара на специјализацију из више области
3. Едукативни програми из области социјалне заштите

У оквиру ове мере посебно ће бити посвећена пажња реализацији мера и активности из локалног *Акционог плана за друштвену интеграцију Рома*, као што су:

- 1) органозовање годишње акције пријављивања непријављене ромске деце у матичне евиденције грађана и отварање здравствених легитимација,
- 2) Организовање интерактивних предавања и израда информативног материјала о људским правима, породичним правима, планирању породице и контрацепцији, правима деце и жена и органозовање разговора са одговарајућим стручњацима,
- 3) примена специфичних школских програма, акција и манифестација за подршку социјалном развоју и интеграцији ромске деце у социјалну средину.

Одговорна страна: Општина Лапово

Процењена вредност: 10.000 евра на годишњем нивоу

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Лапово, Министарство здравља, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, донатори)

Временски рок: до 2028. године.

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.4.

Унапредити услове за масовније бављење школским, рекреативним, алтернативним и клубским спортским активностима

На развој спорта у општини Лапово неповољно утичу фактори као што су неповољна демографска структура – миграције младих ка већим градским центрима, неразвијеност општине и недовољна финансијска средства из буџета која се издвајају за спорт од стране локалне самоуправе. Иако је у претходном периоду буџет за спорт знатно увећан, и даље није довољан за све потребне радове за изградњу адекватне спортске инфраструктуре. Остали проблеми се односе на мале клубове који морају да се финансирају самостално, јер не могу да уђу у професионализам и недовољну мотивацију деце за бављење спортом. Код деце је заступљена инертност, па је стога веома важна промоција школског спорта. Постојање спортске хале може знатно да допринесе решавању проблема уз упоредну и адекватну промоцију спорта и здравих стилова живота, као и прилагођавање средстава кампање према одређеним циљним групама. Такође је потребно пронаћи моделе сарадње са приватним сектором, путем спонзорстава.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Број нових и уређених отворених простора за бављење спортом	4	Најмање 3 нова
Број рекреативних и атрактивних садржаја на отвореном	6	Најмање 3 нова
Број затворених спортских објеката/ уређених простора	1	Најмање 2 нова
Број спортских манифестација за децу и омладину и рекреативце	1	2 годишње
Број спортских манифестација које се редовно одржавају	3	Најмање 5
Број лиценцираних спортских радника	4	Најмање 3 нова
Број едукација за спортске раднике	0	Најмање 1 годишње
Број кампања о важности бављења спортом - годишње	0	Најмање 2 годишње
Број регистрованих спортиста	100	Најмање 150

Мере: 4.4.1. Унапређење капацитета спортске инфраструктуре за бављење алтернативним, аматерским и професионалним спортом свих грађана

Основна мера за унапређење услова за развој спорта је унапређење инфраструктурних, тј. просторних капацитета и објеката. Приоритет је добијање техничке сагласности и решавање имовинско-правних односа за спортску халу.

Као највећи проблеми издвајају се:

- Недостатак техничких сагласности (употребне дозволе) и нерешени имовинско-правни односи за спортску халу
- Инфраструктурни и комунални радови у оквиру спортске хале
- Базени у лошем стању (инфраструктура, опрема, документација)
- Недостатак малих фудбалских терена.

Пројекти:

- Изградња теретане у спортској хали (постоји предлог пројекта)
- Изградња спортских елемената зиплајн-а и вештачке (пењачке) стене на језеру – Rewild центар
- Затворени базени кроз ЈПП за изградњу (у плану је израда ПТД)

Одговорна страна: Општина Лапово

Процењена вредност: 500 000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Лапово, Министарство омладине и спорта, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2028.

Мера: 4.4.2. Омасовљавање и развијање спорта кроз континуирану едукацију и промоцију здравих стилова живота

У области спорта у општини Лапово као главни проблеми се издвајају следећи: недовољна промоција спорта, што између осталог доприноси слабој заинтересованости деце и младих за спорт и последично, недостатак школске базе за развој спорта. У склопу недовољне промоције је и недостатак рукометних, одбојкашких и кошаркашких турнира, а одбојка нема такмичарски карактер (школа одбојке није укључена у редовна такмичења). Стога је неопходно реализовати активности на промоцији спорта и обезбедити услове за одржавање турнира и других спортских такмичења.

Осим кампање, просторних и техничких капацитета, важан услов за развој спорта је и ангажованост стручних и посвећених спортских радника.

У домену континуиране едукације и промоције приоритетне активности су:

- Одржавање семинара, финансирање школовања и лиценци за спортске раднике,
- Подизање свести родитеља и деце о важности бављења спортом,
- Мултисекторска сарадња са школама и здравственим установама о важности здравља и здравог начина исхране
- Јачање волонтеризма
- Развој школе спорта
- Набавка Татами табли за борилачке спортове
- Јачање Спортског савеза - Одређивање функције Председник спортског савеза као плаћене функције
- У оквиру промоције спорта, такође се планира постављање споменика лопте Чика Дача 1903.

Добар пример промоције спорта је манифестација пешачења за децу и наставнике, у организацији основне школе. Међутим, у реализацији је често проблем избор безбедних стаза као што је Јованчина чесма, па се за наредни период планира обележавање безбедних стаза и уређење „стазе здравља“.

2017. године је спроведено мапирање бициклическе и пешачке стазе у оквиру регионалног пројекта. Мапиране су маршруте, али није обављено маркирање и сигнализација због великог броја вештачких депонија које онемогућавају успостављање стаза. Како нема алтернативе за мапиране руте, посебна пажња се мора посветити подизању еколошке свести становништва у оквиру приоритета Заштита животне средине. Потребно је одредити и ангажовати комуналног редара за контролу одлагања отпада.

Када се оствари предуслов чистог и безбедног окружења, приступиће се изради пројекта за уређење и маркирање пешачких стаза и уређење и сигнализацију бициклических стаза.

Остали пројекти:

- Омасовљење бављења различитим спортским активностима - кампање
- Омасовљење школског спорта
- Развијање одбојке у Лапову
- Изградња „Стазе здравља“
- Уређење и маркирање пешачких стаза
- Уређење и сигнализација бициклическе стазе.

Ова мера такође укључује реализацију мера и активности из Акционог плана за друштвену интеграцију Рома, као што су:

- 1) оснаживање ромске деце и омладине путем обуке за ненасилне вештине самоодбране,
- 2) Подршка ромској деци и младима у обуци непливача путем набавке потребне опреме,
- 3) Обука Рома за спортове на реци, за период до краја 2023. године.

Одговорна страна: Општина Лапово

Процењена вредност: 200.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Лапово, Министарство омладине и спорта, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2028. године.

9. АКЦИОНИ ПЛАН ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ, ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА 2023-2028

ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ, ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА		
ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ	МЕРЕ	АКТИВНОСТИ И ПРОЈЕКТИ
4.1. Унапредити васпитно-образовни систем у складу са потребама деце, васпитача, родитеља, ученика, наставника и локалне самоуправе	4.1.1. Унапређење инфраструктурних капацитета васпитно-образовних институција	<ol style="list-style-type: none"> 1. Адаптација атријума вртића 2. Опремање дворишта вртића материјалима у складу са новим основама 3. Замена целокупне ограде дворишта вртића ка фудбалском игралишту 4. Реконструкција канализационо-водоводне мреже предшколске установе 5. Реконструкција тоалета за запослене и децу у предшколској установи, 6. Замена столарије у предшколској установи; 7. Радови на објектима основне школе: санација кровова у оба одељка; санација подова; санација дворишта и ограде 8. Реконструкција и енергетска санација објекта ОШ „Светозар Марковић“, објекта број 4. 9. Инфраструктурно решење за прикључење Средње школе на оптички кабл. 10. Прикључење Средње и основне школе на канализациону мрежу 11. Изградња отвореног школског игралиште са свом потребном опремом и по свим стандардима у средњој и основној школи. 12. Поправка ограде око централне школе, школско-спортске хале и одељцима о.ш; постављање заштитне ограде око школско-спортске хале и озелењавање дворишта, 13. Постављање справа у функцији дечијег игралишта, 14. Постави видео надзор у централној основној школи. 15. Адаптација кабинета Средње школе за природне науке за потребе наставе нових смерова 16. Запошљавање особе за одржавање спортске хале. Дефинисање модела за управљање халом - менаџер.
	4.1.2. Стварање услова за виши квалитет наставе и ваннаставних активности на свим нивоима образовања	<ol style="list-style-type: none"> 1. Набавка нових наставних средстава за квалитетно извођење наставе (кабинетска настава: биологија, хемија – опрема дефинисана у развојном плану). 2. Набавка рачунара за кабинет информатике

Стратегија развоја социјалне заштите општине Лапово
2023-2028

		<ol style="list-style-type: none"> 3. Набавка књига за библиотеку у свим школама 4. Набавка беле табле за сваку учионицу 5. Обуке за коришћење опреме и програма у области ИКТ. 6. Оспособљавање и оснаживање кадрова за учешће у пројектима националних министарстава, међународних донатора и ЕУ 7. Ангажовање медицинске сестре - васпитача у предшколској установи за рад у мешовитој јасленој групи деце. 8. Одржавање сарадње школа са социјалном службом ЦСР. 9. Оснивање Удружења наставника и родитеља у сврху едукације родитеља на теме подизања мотивације деце за учење. 10. Реализација мера и активности из локалног акционог плана за интеграцију рома, које се односе на унапређење образовања и васпитања ромске деце и младих на свим нивоима образовања.
	<p>4.1.3. Промовисање квалитетног васпитно образованог рада</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Организација манифестација које директно промовишу квалитетан васпитни и образовни рад, 2. Оснаживање сарадње између институција и додатне едукације. 3. Унапређење, 4. Унапређење знања и вештина васпитача и наставника за рад са децом и ученицима са сметњама у развоју, 5. Обезбеђење техничких и наставних средстава за рад са децом и ученицима са сметњама у развоју, 6. Обезбеђење асистената у настави, 7. Континуирана сарадња између школа и Центра за социјални рад у организовању консултација са родитељима у циљу решавања друштвених и образовних проблема који се јављају код ученика. 8. Пројекти у плану: <ul style="list-style-type: none"> - Унапреди своје знање и вештине - Центар за радну и професионалну оријентацију - Омладински клуб - Стално стручно усавршавање наставника, васпитача и стручних радника у свим образовним установама - Повећање компетенција наставника, васпитача и стручних сарадника - Помоћ и рад са децом и ученицима са сметњама у развоју
<p>4.2. Подићи квалитет и разноликост културних садржаја унапређењем</p>	<p>4.2.1 . Унапређење просторних и техничких</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Унапређење библиотечно-информационе делатности 2. Израдња и опремање гардероба КТЦ-а

Стратегија развоја социјалне заштите општине Лапово
2023-2028

<p>капацитета установа и већим укључивањем грађана, нарочито младих у културна дешавања</p>	<p>капацитета објеката културе</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. Мобилна сцена за извођење културних програма 4. Бина на отвореном на локацији Јованчина чесма 5. Набавка адекватног кино-пројектора за рад биоскопа 6. Уградња лифта и приступне рампе у КТЦ 7. Уређење партера иза КТЦа 8. Привођење намени железничког (поштанског) вагона који стоји код блока 1 за потребе ликовних уметника и за децу из вртића 9. Постављање брвнара
	<p>4.2.2. Популаризација културе кроз креирање културних програма у складу са потребама публике и већу укљученост младих</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Објављивање публикације у области библиотечко-информационе делатности 2. Амфитеатар 3. Лапово кроз векове – ВРЕМЕПЛОВ 4. Одржавање међународне ликовне колоније 5. Континуирано унапређење рада са децом у оквиру библиотеке 6. Кампање за подизање свести о значају очувања културног наслеђа, 7. Унапређење информисања становника о културним програмима, 8. Континуирано организовање и промоција културних и културно-туристичких манифестација. 9. Сређивање сајта општине. 10. Издвајање средстава за реализацију мера и активности из локалног Акционог плана за интеграцију Рома, које се односе на промоцију и неговање ромске културе. 11. Обезбеђење и уређивање отвореног простора за одржавање културних програма и манифестација. 12. Ревитализација манифестације Женидба Краљевића Марка.
<p>4.3. Унапредити ниво услуга социјалне и здравствене заштите</p>	<p>4.3.1 Унапређење просторних и техничких капацитета за реализацију услуга здравствене и социјалне заштите на територији општине</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опремање пословног простора Центра за социјални рад у улици Његошева 25 рачунарском/ техничком опремом за потребе самосталног Центра 2. Обезбеђење адекватне повезаности и опремљености одељења ЦСР Лапово (интернет, база података, умреженост) 3. Уклањање архитектонских баријера за особе са инвалидитетом за приступ установама 4. Изналажење решења за доступност простора ЦСР за старију популацију и људе са здравственим проблемима 5. Обезбеђење магацинског простора за Црвени крст - Изградња и опремање магацинских простора

Стратегија развоја социјалне заштите општине Лапово
2023-2028

		<ol style="list-style-type: none"> 6. Обезбеђење простора за удружења грађана за складиштење донација за угрожене грађане 7. Обезбеђење радног простора за удружења која се баве посебно осетљивим грађанима, корисницима услуга социјалне заштите и особама са инвалидитетом 8. Техничко опремање Дома здравља за обављање цитолошких гинеколошких прегледа 9. Набавка апарата за електролите (Na и K) и микроскопа 10. Обезбеђење кадра за коришћење постојећих ултразвучних апарата – обука за коришћење 11. Повећање капацитета за превоз пацијената за дијализу и зрачне терапије у КЦ Крагујевац 12. Обезбеђење нових санитетских возила, због дотрајалости постојећих 13. Изградња гараже за возила Дома здравља у Лапову 14. Реконструкција Дома здравља Лапово
	<p>4.3.2. Увођење нових услуга социјалне и здравствене заштите и унапређење доступности постојећих</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Помоћ, подршка и брига о старим лицима, на основама сарадње са Нивеус тимом 2. Оснивање Центра за породичну терапију 3. Развијање услуге личног пратиоца детета 4. Израда социјалне мапе Лапова 5. Покретање иницијативе за специјализацију интерне медицине 6. Безбедно коришћење игралишта за децу са проблемима у развоју 7. Континуирана подршка манифестацији „Материце“. 8. „Посна трпеза“ манифестација за Бадње вече у организацији КСС 9. Подршка породицама самохраних очева 10. Изградња спомен плоче са именима палих жртава и садња 79 стабала 11. Стаза здравља или меморијална стаза на општинском терену 12. Израда идејног пројекта за изградњу објекта за рад удружења и установа социјалне заштите са територије општине Лапово. 13. Оснивање социјалног Фонда општине за бригу о социјалну угроженим породицама и појединцима.
	<p>4.3.3. Континуирана едукација у установама социјалне и здравствене заштите</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Континуирана едукација постојећих кадрова, појачаном међусекторском и међуресорном сарадњом 2. Едукација и подизање свести становништва, 3. Кампање ка мотивисању волонтера за рад Црвеног крста.

Стратегија развоја социјалне заштите општине Лапово
2023-2028

		<ol style="list-style-type: none"> 4. Едукација жена из области превенције карцинома дојки 5. Стварање услова за упућивање лекара на специјализацију из више области 6. Едукативни програми из области социјалне заштите 7. Органозовање годишње акције пријављивања непријављене ромске деце у матичне евиденције грађана и отварање здравствених легитимација, 8. Организовање интерактивних предавања и израда информативног материјала о људским правима, породичним правима, планирању породице и контрацепцији, правима деце и жена и органозовање разговора са одговарајућим стручњацима, 9. Примена специфичних школских програма, акција и манифестација за подршку социјалном развоју и интеграцији ромске деце у социјалну средину.
4.4. Унапредити услове за масовније бављење школским, рекреативним, алтернативним и клупским спортским активностима	4.4.1. Унапређење капацитета спортске инфраструктуре за бављење алтернативним, аматерским и професионалним спортом свих грађана	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изградња теретане у спортској хали 2. Изградња спортских елемената зиплајна и вештачке (пењачке) стене на језеру – Rewild центар 3. Затворени базени кроз ЈПП за изградњу
	4.4.2. Омасовљавање и развијање спорта кроз континуирану едукацију и промоцију здравих стилова живота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Одржавање семинара, финансирање школовања и лиценци за спортске раднике, 2. Подизање свести родитеља и деце о важности бављења спортом, 3. Мултисекторкса сарадња са школама и здравственим установама о важности здравља и здравог начина исхране 4. Јачање волонтеризма 5. Развој школе спорта 6. Набавка Татами табли за борилачке спортове 7. Јачање Спортског савеза - Одређивање функције Председник спортског савеза као плаћене функције 8. Постављање споменика лопте Чика Дача 1903. 9. Омасовљење бављења различитим спортским активностима - кампање 10. Омасовљење школског спорта 11. Развијање одбојке у Лапову 12. Изградња „Стазе здравља“ 13. Уређење и маркирање пешачких стаза 14. Уређење и сигнализација бициклистичке стазе

10. Оквир за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање

За потребе спровођења Плана развоја и Стратегије развоја социјалне заштите општине Лапово 2023-2028, општина ће успоставити одговарајући институционални оквир, који подразумева и праћење спровођења, извештавање и вредновање постигнутих учинака.

Институционални оквир за спровођење и праћење спровођења имаће два нивоа структуре:

- Координационо тело, на челу са координатором и
- Носиоце мера, како је дефинисано Планом развоја

Координационо/управљачко тело управља процесом спровођења, прати напредак на основу достављених извештаја, одлучује о предлозима за решавање установљених проблема у спровођењу Плана и Стратегије, по предлогу доноси корективне мере у случају да је остваривање мера или циљева угрожено, или предлаже евентуалне ревизије Плана и установљавање нових циљева и мера.

Састав Координационог тела чиниће доносиоци одлука унутар Општине (високи функционери општине и руководиоци носилаца мера) који ће обезбедити управљачку подршку за спровођење Плана и ефикасно решавати проблеме, а посебно оне које се односе на сарадњу различитих институција/јединица/носилаца мера и активности. У том смислу улогу Координационог тела имаће Општинско веће у проширеном саставу. Појединици у оквиру Координационог тела добиће задужења и одговорности за имплементацију и праћење појединачних праваца развоја и тако давати подршку локалној администрацији која ће конкретно бити одговорна за спровођење на нивоу циљева и мера. Они ће посебно имати важну улогу у подршци појединим носиоцима мера када је у питању процес буџетирања а поготово аплицирању за екстерне изворе финансирања од чијег прибављања спровођење многих од њаважнијих мера зависи.

Одељење за локални економски развој ће, као Координатор, бити задужено да одржава константну комуникацију са јединицама/организацијама које су носиоци мера и активности, да од њих прибавља извештаје и информације о спровођењу мера и активности, дискутује о оствареним резултатима и идентификованим проблемима, израђује препоруке за решавање установљених проблема у спровођењу мера, проверава да ли су средњорочни планови институција усаглашени са мерама и циљевима у Плану развоја, извештава Координационо тело о напретку, припрема материјале и обавља административно-техничке послове за Координационо тело.

Носиоце мера и активности чине организациони делови управе и други актери под чију надлежност потпадају активности у вези са мерама дефинисаним у Плану развоја, службе општине, јавно комунална предузећа, установе и/или организације чији је оснивач општина. Носиоци мера и активности имају одговорност да у своје планове рада (и финансијске планове) уврсте утврђене мере и активности за чије спровођење су одговорни, да их спроводе, извештавају Координационо о резултатима спровођења тих мера и активности, утврде евентуалне проблеме у спровођењу мера и предложе опције за решавање тих проблема.

10.1. Спровођење Стратегије развоја социјалне заштите општине Лапово 2023-2028

Стратегија ће се реализовати кроз процес планирања, израде, доношења и спровођења докумената јавних политика, осталих планских докумената, и то: средњорочних планова и финансијских планова локалне самоуправе и прописа који се доносе у складу са законом и статутом јединице локалне самоуправе.

Првенствено План развоја општине Лапово биће операционализован кроз израду и доношење средњорочног плана општине. Приликом израде средњорочних планова, општина ће се руководити правилима прописаним Законом о планском систему и Уредбом о методологији за израду средњорочних планова и обрасцима садржаним у овој уредби.

10.2. Праћење спровођења Стратегије развоја социјалне заштите општине Лапово 2023-2028

Праћењем спровођења биће утврђено:

- Да ли се мере и приоритетни циљеви остварују по плану и ефикасно;
- Који ризици се јављају или очекују у остварењу учинака;
- Које одлуке треба донети у случају одступања од планираног, као и
- Да ли су планирани и остварени учинци и даље релевантни за остваривање визије.

Праћење (мониторинг) реализације мера дефинисаних Стратегијом и Планом развоја је систем прикупљање и обраде података у вези са реализацијом мера. Сврха прикупљања и обраде података је упоређивање постигнутих резултата у оквиру сваке од мера, у односу на планиране.

Праћење ће се вршити континуирано, а за то ће се користити дефинисани обрасци и базе података које је потребно ажурирати у складу са доступним подацима званичне статистике (секундарни подаци). Поред секундарних података из званичне статистике, прикупљаће се и примарни подаци, а одговорност за наведену активност имају руководиоци одељења, у складу са надлежностима за конкретне податке. Посебно ће се водити рачуна о јасном дефинисању улога и одговорности у делу прикупљања података, где ће овај посао бити дефинисан као системска активност, а не као једнократни задатак.

10.3. Вредновање постигнутих учинака

Вредновање учинка Стратегије спроводиће се периодично, на начин да се прикупљени подаци и информације добијени током спровођења плана, анализирају и упоређују. Вредновање се спроводи ради:

1. Оцене релевантности, ефикасности, ефективности и одрживости мера садржаних у плану развоја и Стратегији,

2. Утврђивања степена промене који је настао спровођењем мера из Плана и степена достизања приоритетних циљева, а све у циљу преиспитивања и унапређења Плана развоја и Стратегије, односно утврђивања потребе за његовом ревизијом и бољим планирањем. Ова врста анализе представља заправо накнадну (ex-post) анализу ефеката Плана развоја.

Податке и информације за потребе вредновања достављаће органи и организације одговорни за спровођење мера из Плана развоја, одељењу Локалног економског развоја, као Координатору спровођења, праћења и вредновања учинака Плана развоја. Такође, користиће се у анализама и други подаци и информације, прибављени из осталих извора, који могу бити од користи за бољу процену учинака Плана.

10.4. Извештавање о спровођењу и постигнутим учинцима

У складу са Законом о планском систему, Општина има обавезу израде следећих извештаја у вези са Планом развоја:

Извештај о спровођењу средњорочног плана који је истовремено и извештај о спровођењу Плана развоја ЈЛС – на годишњем нивоу. Овај извештај представља реални приказ спровођења плана развоја у претходној календарској години.

Извештај о постигнутим учинцима Плана развоја – на трогодишњем нивоу. Овај извештај представља са друге стране реални приказ учинака плана, који су постигнути током спровођења предвиђених мера у трогодишњем периоду који је протекао.

За прикупљање информација о реализацији плана на годишњем нивоу и припреми нацрта годишњег извештаја о спровођењу плана, биће задужено Одељење Локалног економског развоја. Нацрт годишњег извештаја о спровођењу упућује се Општинском већу на усвајање.

Истеком сваке треће календарске године од доношења, Општинско веће биће одговорно да утврди предлог извештаја о учинцима спровођења Плана развоја општине Лапово, који затим подноси на усвајање Скупштини општине, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока.

Извештаји о спровођењу Плана развоја и извештаји о учинцима Плана биће објављивани на званичном интернет сајту Општине, најкасније 15 дана од дана усвајања.

Од момента, када, у складу са Законом буде успостављен Јединствени информациони систем за планирање, праћење спровођења, координацију јавних политика и извештавање (ЈИС), општина Лапово ће бити у обавези да наведене извештаје уноси у овај систем.